

ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Φυσικά μεγέθη λέγονται τα μεγέθη που χρησιμοποιούμε για την περιγραφή ενός φυσικού φαινομένου. Τα φυσικά μεγέθη τα συμβολίζουμε με γράμματα.

«Η εισαγωγή μεγεθών στη φυσική προέρχεται από την ανάγκη επεξήγησης διαφόρων φαινομένων»

Μέτρηση λέγεται η σύγκριση ενός φυσικού μεγέθους με ένα άλλο ομοειδές του που λαμβάνεται ως μονάδα.

Μονάδα μέτρησης ονομάζεται ένα μέγεθος με τη βοήθεια του οποίου μπορούμε να μετρήσουμε ένα ομοειδές μέγεθος.

Ο αριθμός που φανερώνει το αποτέλεσμα της μεταξύ τους σύγκρισης λέγεται **αριθμητική τιμή** του φυσικού μεγέθους και είναι θετικός αριθμός.

Η αριθμητική τιμή μαζί με την μονάδα μέτρησης ονομάζονται **μέτρο** του φυσικού μεγέθους.

Μέτρο φυσικού μεγέθους = αριθμητική τιμή + μονάδα μέτρησης

Παράδειγμα:

Έστω ότι η μάζα ενός σώματος είναι 5 χιλιόγραμμα. Με σύμβολα τώρα έχουμε

$$\text{m} = 5 \text{ kg}$$

Το σύμβολο του φυσικού μεγέθους μάζα είναι το **m**

Ο αριθμός 5 λέγεται αριθμητική τιμή ενώ το kg είναι η μονάδα μέτρησης.

Μαζί και τα δυο, δηλαδή το **5 kg** αποτελούν **το μέτρο** του φυσικού μεγέθους μάζα.

Θεμελιώδη μεγέθη λέγονται τα μεγέθη που δεν ορίζονται με τη βοήθεια άλλων μεγεθών. Τα μεγέθη αυτά προκύπτουν άμεσα από τη διαίσθηση μας. Θεμελιώδη μεγέθη είναι το μήκος, η μάζα και ο χρόνος.

Παράγωγα μεγέθη λέγονται τα μεγέθη που προκύπτουν από τα θεμελιώδη μεγέθη με απλές μαθηματικές σχέσεις. Παράγωγο μέγεθος είναι η ταχύτητα.

Μονόμετρα ονομάζονται τα μεγέθη τα οποία, για να τα προσδιορίσουμε πλήρως, αρκεί να γνωρίζουμε **μόνο το μέτρο τους** (έναν αριθμό και μια μονάδα μέτρησης). Μονόμετρο μέγεθος είναι η μάζα ενός αντικειμένου.

Διανυσματικά ονομάζονται τα μεγέθη τα οποία, για να τα προσδιορίσουμε πλήρως, θα πρέπει να γνωρίζουμε εκτός από το **μέτρο τους** και **την κατεύθυνση τους**.

Ένα διανυσματικό μέγεθος **παριστάνεται μ' ένα βέλος**. Το μήκος του βέλους είναι ανάλογο με το μέτρο του μεγέθους.

Για να προσδιορίσουμε την **κατεύθυνση** ενός διανυσματικού μεγέθους, χρειαζόμαστε δύο δεδομένα:

- α) τη **διεύθυνση** του, δηλαδή την ευθεία πάνω στην οποία βρίσκεται το μέγεθος, και
- β) τη **φορά** του, δηλαδή τον προσανατολισμό του πάνω στην ευθεία αυτή.

Τα φυσικά μεγέθη συμβολίζονται με ένα μικρό ή κεφαλαίο γράμμα. Στα διανυσματικά μεγέθη επιπλέον βάζουμε ένα βελάκι επάνω τους, π.χ. η δύναμη \vec{F} .